

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Anul 150 Lei
Săptămână 75 Lei
Trăimătate 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.
Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME
conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Avem Papă

Eminentisimul și Reverendisimul Domn, Cardinal al Sfintei Biserici
Romane Dr. EUGENIO PACELLI,
care poartă numele de Pius XII

Mare bucurie vă vestim astăzi, iubii
noștri. Preamilostivul Dumnezeu s'a în-
trat de noi și, după câteva zile de adâncă
sinceră durere, ni-a dat un nou Papă,
persoana lui Pius XII.

Bunul Dumnezeu a voit ca pe scaunul
Sfântului Petru să șadă, ca al 266-lea ur-
mas al lui, un vrednic urmaș al celui ce
a fost Pius XI, chiar mâna lui dreaptă,
fostul lui secretar de stat, adevărat ministru
de externe, și camerlengo, adevărat vicar în-
termediu după moarte, cardinalul Dr. Eugenio
Pacelli.

Este sigur deci, că politica de acțiune
noastră, de împăciuire a lumii, de nelu-
ptă luptă pentru drepturile bisericii
și omenirii a mult jertitului Papă Pius
XI va fi urmată întocmai; că corabia lui
va fi cârmuită cu aceeași dibăcie, cu
ce a condus o înaintașul său atât de mult
de întregă lumea; că cei aproape
400 milioane de catolici, cari, dela moartea
Papă Pius XI, se rugau cu toată evlovia ca
Dumnezeu să le dea un cât mai bun
succesor, au astăzi din nou un Tată, du-
ce au fost orfani aproape trei săptămâ-
ni, pe Preafericitul Părinte Papa Pius
XII-lea.

Șeruirea noastră este nespus de mare,
cât mai ales că alegerea a fost cea
mai bună, după cum aflăm din cele mai
bune știri, și anume ea s'a făcut cu 61
voturi, un singur vot, acela al cardina-
lui Pacelli, fiind dat celui mai bătrân
dintre cardinali, din cinstea ce i-o poartă
și de la. Dacă 61 de prinți ai bisericii se
au cu toții în același gând și aleg fără
îndoială pe cardinalul Pacelli, e semn in-
dubitabil că el este alesul Domnului.

Spiritul Sfânt a grăit prin voturile
61 de cardinali.
Biserica noastră unită cu Roma —
dela singură i-se poate mulțumi că avem
în România Mare, care atâta a luptat
pentru drepturile Românilor și cu toate
ce a suferit, chiar dela frații
noștri — a eliberat din robia slavismului
și mai suferă și astăzi —

privește plină de încredere la acela care
și-a înscris pe steagul său de luptă cele
trei cuvinte: „Muncă, dreptate, pace“.

Muncă. Muncă și biserica noastră
la deșteptarea și eliberarea neamului ro-
mânesc, cum n'a mai luptat nici o altă
instituție sau societate a neamului româ-
nesc. Și această muncă va continua o și de
aici înainte cu înalta binecuvântare a Prea-
fericitului Părinte Papa Pius XII.

Dreptate. Dreptate a cerut această bi-
serică dela Austro-Ungaria vreme de 200
de ani și această dreptate a cerut-o și nu
înțeală a o cere de când, prin vrednicia
sa, se află în mult visata România Mare,
de astă dată, dela frații săi desrobiți și
deșteptați prin ea, și nu se îndolește că,
tocmai având binecuvântarea acelui sfânt
Părinte, o va și câștiga.

Pace. Pace am cerut și vom cere și
noi totdeauna, pace în țară și pace în lume.
De aceea se roagă preștii noștri la sfânta
liturghie, îndată după prefacere, „pentru
iubitul de Christos Regele nostru Carol
II. și pentru toți dreptcredincioșii domni-
tori, pentru toată curtea și oastea lor.
Dă-le, Doamne, pașnică domnie, ca și noi,
întru liniștea lor, viață lină și fără turburare
să viețuim, întru toată frica lui Dumnezeu și
cuvînța“. De acum avem asigurarea că
pentru această pace a lumii se roagă îm-
preună cu noi cei aproape 400 milioane
de credincioși catolici, în frunte cu Ma-
rele lor Păstor Papa Pius XII.

Să ne rugăm cu toții, din tot sufletul
și din tot cugetul nostru, pentru o păsto-
rire cât mai bună, cât mai rodnică și cât
mai îndelungată a Preafericitului Părinte
al nostru Papa Pius XII.

Cum s'a făcut alegerea

Îndată după moartea Papă Pius XI, în-
treagă puterea acestuia a trecut, conform le-
gilor bisericești, asupra fostului secretar de
stat, cardinalul Pacelli, care s'a îngrăit ca
Vaticanul să fie zăvorât și ca nici un repre-
zentant al puterilor lumesci să nu mai poată
întra acolo, pentru a înfrunța, într'un fel ori
altul, alegerea noului Papă.

În tot timpul, dela moartea Papă și până
la alegerea noului Papă, cei 62 cardinali în
viață s'au adunat zilnic în sala consistorială
și au hotărât asupra celor ce sunt de isprăvit
până la alegerea noului Papă. Mai ales au
vegheat însă, nu cumva vreo putere lumească
să se amestece în alegerea Papă, cum aveau
dreptul pe vremuri să se amestece regele
Spaniei și al Ungariei. Acest drept din urmă
și împiedecat după moartea lui Leo XIII, ale-
gerea cardinalului Rampolla, marele prieten
al Românilor.

Alegerea s'a făcut în așa numitul conclav,
adevărat într-o parte a reședinței papale din Va-
tican, unde pentru fiecare cardinal se aran-
jează câte 3 camere, una pentru el, a doua
pentru secretarul lui și a treia pentru servito-
rului lui.

În ziua de miercuri 1 Martie toți cei 62
cardinali s'au întrunit în „Capela Sixtină“,
una dintre cele mai frumoase capele ale lumii,
unde s'a așezat la mijloc, în fața altarului, o
masă, la care au șezut cardinalii încredințați
cu conducerea alegerii, iar jur împrejur, dea-
lungul pereților, ceilalți cardinali, după bă-
trânețe, având fiecare deasupra capului câte
un baldachin.

Nu mai decât după intrarea tuturor car-
dinalilor în conclav, s'a zidit intrarea spre
conclav, așa că de atunci începând acolo su-
flet de om străin n'a mai putut intra. În acea
zi nu s'au făcut decât numai pregătirile pen-
tru alegere și apoi s'au făcut mai multe slujbe
și rugăcuni pentru buna reușită a alegerii.

A doua zi, joi în 2 Martie, dimineața,
piața mare a sfântului Petru era plină de cre-
dincioși, cari așteptau să vadă fumul care se
va ridica din hornul Capelei Sixtine. Că, [de-
sute de ani, e adevărat obiceiul ca după votare,
dacă cumva nu s'a ajuns să fie ales cineva,
fiindcă n'a intrat în 2 din 3 părți a voturilor,
să se ardă voturile în cuptorul așezat lângă
pentru aceasta și anume cu paie uscate. De pe
fumul negru care se ridică cunosce cel de afară
că alegerea n'a reușit. Și de fapt, pe la ora
11, deasupra Capelei Sixtine s'a ridicat un sul
de fum. Lumea nerăbdătoare a constatat că
fumul este negru. Cam pe la ora 12 din nou

s'a ridicat un sul de fum, tot negru. Mulțimea șădară a constatat din nou că încă nu avem Papă.

După amiază, piața sfântului Petru era o mare de capete. Toată lumea aștepta cu nerăbare să vadă rezultatul alegerii a treia. La ora 6 și 20 lată că s'arată din nou fumul. De astă dată, spre marea surprindere a mulțimii, fumul era alb, adică numai de hârtie, neamestecată cu paie. Atunci mulțimea a izbucnit în strigarea latinească:

„Habemus Papam“ = Avem Papă

Insuflețirea era de nedescris. Vorbitorul dela radio papal întărește și el cele văzute și declară că Papa a fost ales, dar încă nu se știe cine e. Deodată se aude dangăta minunată al clopotelor Catedralei sf. Petru și după ele ale tuturor celor peste o mie de clopote din întregă Roma. Intreg poporul e în fierbere. Nu mai stă nimeni acasă. În piața sf. Petru nu mai poți arunca un ac ca să nu cadă pe oameni. Toți așteaptă să vadă pe noul Papă și să-i primească binecuvântarea.

Iată, nu peste mult, figura cardinalului diacon, care, cu voce tremurândă dar destul de puternică, declară cuvintele puse în fruntea acestui articol. Și imediat începe să cânte: „Te Deum laudamus!“ = „Pre Tine, Dumnezeu, Te lăudăm“, care este doxologia mare a bisericii apusene. Cele peste 100 de mii de glasuri cântă, ca unul, această cântare de laudă și de mulțumită. Apoi cântă alte și alte cântări în timpul până când cardinalii îl desbracă pe cardinalul Pacelli de hainele lui de cardinal, îmbrăcându-l în cele de Papă.

Uitasem să vă spun că îndată după alegere baldahinele celor 61 de cardinali au fost coborâte, semn că nu mai au puterea ce au avut-o, singur numai deasupra scaunului celui ales rămânând baldahinul, în semn că acumă toată puterea asupra aceluia s'a întrunit. Tot în acest timp noul ales a căzut în genunchi în fața sfântului altar și într-o rugăciune fierbinte a mulțumit lui Dumnezeu pentru toate. A urmat apoi închinarea celor 61 de cardinali în fața noului Papă și sărutarea mâinii și a piciorului drept, pe pantof, după care noul Papă a îmbrățișat și sărutat, pe fiecare cardinal. Imbrăcat în toate odăjdile papale, afară de coroană, pe care a luat-o numai duminică în 12 Martie.

noul Papă apare în balcon.

Iusuflețirea poporului e de nedescris. Vreo câteva minute nu s'a putut auzi la radio decât acest strigăt de mare bucurie. Abia într'un târziu apoi se aude vocea plină a noului Papă, dând binecuvântarea „urbi et orbi“ = „orașului și lumii“ în limba latină: „Fle nunc me Domnului binecuvântat“, spune noul Papă. „De acum și până'n veac“, răspund deodată cei peste 100 de mii. Papa: „Ajutorul nostru în numele Domnului“. „Celce a făcut certul și pământul“ răspunde poporul căzând în genunchi, știind că acumă urmează binecuvântarea papală: „Să vă binecuvinteze pe voi Dumnezeu cel atotputernic, Tatăl și Fiul și Spiritul Sfânt“. „Amin“, răspunde poporul. Și această binecuvântare au auzit o deodată sute de milioane de oameni de pe întreg rotogolul pământului, mulțumită minunatei invențiuni a radio-ului.

Cine este noul Papă

Cardinalul Pacelli s'a născut la Roma dintr'o familie de avocat — tatăl său fiind cel mai bătrân dintre avocații consistorului papal — la 2 Martie 1876, așa că tocmai în ziua alegerii sale de Papă împlinise 63 de ani. Studiile și le-a făcut toate la Roma, luându-și doctoratul în filozofie, teologie și dreptul ca-

nonic, ca și Pius XI. În vârstă de 23 de ani se preoțește, tot în luna Martie, și apoi e numit secretar la Secretariatul de Stat al Vaticanului.

Fiind foarte cuminte și înțelept, ajunge pe rând și în cele mai înalte funcții. În 1917, în vârstă de 41 ani, ajunge nunțiu apostolic la München în Germania, iar după 5 ani la Berlin în capitala Germaniei, după ce, îndată după numirea la München, fusese numit și arhiepiscop titular de Sardes și consacrat de însuși Papa Benedict XV în Capela Sixtină, unde, după 22 ani, a fost ales și Papă.

În anul 1929, în vârstă de 53 ani, este făcut cardinal, iar după un an secretar de stat și prefect al Congregației Afacerilor Bisericești Extraordinare, care este cea mai grea, dar totdeodată și cea mai de seamă slujbă în biserică. În 1934 a reprezentat pe Sfântul Părinte la congresul euharistic din Buenos Aires, capitala Republicii Argentina de pe coasta de răsărit a Americii de Miazăzi. În 1937 a fost trimis de același Sfânt Părinte la Lisieux în Franța, ca să consacre (sfințească) catedrala din acel oraș de naștere a sfintei Tereza de Pruncul Isus. În 1938 a prezidat congresul euharistic din Budapesta.

În toate trei aceste orașe a fost primit cu adevărat ca un împărat, par'că presimțea lumea că el va ajunge Papă.

Papa Pius XII. este unul dintre cei mai mari oratori (vorbitori, predicatori) ai lumii. Cuvântările și predicile lui sunt de toată frumusețea. Vorbește următoarele limbi: Italianește, latinește, franțuzește, spaniolește, nemțește și englezește. Înțelege și citește și grecește. Este de statură înaltă, cu ochelari slăbuț la față și la trup. Se bucură de o trecere mare în fața tuturor, cunoșcându-l toată lumea ca pe un om potolit și foarte înțelept. Insuși faptul că de când e lumea nu s'a ales nimeni în așa timp scurt, în a treia votare, cu voturile tuturor, arată, ce mare încredere au în el toți cardinalii.

Sărbătoarea deia Blaj

Îndată ce s'a auzit, vineri seara, la Blaj fericiți veste, furnicau pe străzile Bajului preoții și discutau despre noua alegere. I. P. S. nostru Mitropolit auzind vestea, a poruncit ca vineri în 3 Martie de la ora 10 să nu se mai țină lecții la școlile Bajului, ci toți elevii uulți, însoțiți de profesori, să meargă la Catedrală și să se roage pentru noul Papă. Canonicii și directorii s'au îmbrăcat cu toții în altar, iar după rugăciunea amvonului dela liturgia Înălțării Sfintelor I. P. S., îmbrăcat în mandie, cu mitra pe cap și cu pedal (bățul de păstori) în mână, urcă tronul arhieresc acuma pentru întâia oară după operația cea mare, și arată în frumoase și insuflețite cuvinte marea bucurie a bisericii noastre; descrie viața și faptele Preafericitului Părinte și apoi își arată nădejdea că în sufletul lui mare vom încăpea și noi, Românii uulți. Urmează pe urmă doxologia cea mare și rugăciunea pentru Papa cilită în genunchi. La această sărbătoare au luat parte toate școlile, toți profesorii și toate autoritățile.

Muncă, dreptate și pace este deviza noului Papă. Muncă, dreptate și pace să sălășuiască în biserică Domnului în cursul păstoririi noului Sfânt Părinte, iar această muncă, dreptate și pace, să dea Dumnezeu, s'o simțim și noi, biserică unită din România Mare, care este sâmburele de muștar, din care, odată și odată, poate chiar în cursul acestei păstoriri, va crește arborele acela mare, sub umbra cărui se va adăposti odată și odată cu siguranță întreg neamul românesc.

Pentru care lucră cu toții Domnului să ne rugăm!

Cum s'a făcut încoronarea noului Papă

Duminica în 12 Martie s'a făcut încoronarea noului Papă. Preafericitul Părinte plecat din locuința sa în sala de ceremonii unde a primit supunerea și închinarea cardinalilor, cari i-au sărutat mâna și piciorul, apoi s'a așezat pe tronul pe care garda luat pe umeri și l-a dus în procesiune pe la ușa catedralei sf. Petru, unde l-au întâmpinat preoții catedralei.

În clipita aceasta au răsunat, din cel mare al catedralei, trâmbițele de aur, cari aduc spre știre credincioșilor noul Papă.

Procesiunea intră în biserică, iar peste 70 de mii de oameni cari încap în catedrală au început să strige din toată înălțime: „Trăiască Papa!“

Când a ajuns Papa în fața marelui altar la care numai el are voie să slujească, preot a aprins o mână de câlț, zicându-i Papă: „Preafericite Părinte, așa trece mărirea ta acestela!“

După acestea Sfântul Părinte a pășit în fața sfântului altar și a început să slujească liturghie. Când a ajuns la partea din liturghie în care preotul își mărturisește păcatul un cardinal a adus pallul, un fel de patruș și l-a așezat pe umeri, ținându-l-i, ca pe ace scumpe, de celelalte odăjdii. Apoi numai decât cardinalii i-au sărutat din nou mâinile, recunoscându-l prin aceasta de căpetenie.

Apostolul și evanghelia s'au citit întâi latinește și apoi grecește, ca să se arate că între cele două biserici, de rit latin și rit grecesc, nu este, în cecece privește credința, nici o deosebire.

La sfârșitul sf. liturghii Sfântul Părinte s'a așezat din nou pe „sedea gestatoria“, adică pe tronul purtat pe umeri de gardiștii Papali. Toți cei ce au slujit împreună cu el i-au trecut până afară în fața catedralei, erau adunați cam 250 mii de oameni. Cardinalul i-a pus pe cap „tiara“, adică coroana papală care constă din trei coroane una peste alta și este împodobită cu rubine, iacinte, smaragde și diamante cari deosebit de frumoase și mai scumpe. În clipita aceasta s'a așezat această coroană pe cap, apoi cardinalul i-a spus:

„Primește tiara împodobită cu trei coroane. Tu ești Părintele principilor și regilor, tu ești tatăl tuturor țărilor de pe rotogolul pământului și locșitorul Domnului nostru Iisus Christos, cărui i-se cuvine mărire și închinare în veci Amin“. Apoi preoții au început să dea laude lui Dumnezeu, iar Preafericitul Părinte a binecuvântat orașul și lumea întreagă.

La această încoronare au luat parte reprezentanți ai aproape tuturor domniilor din lumea întreagă, 46 de prinți și însuși ștenitorul de tron al Italiei însoțit de soția sa.

Majestatea Sa Regele Carol II. al României a fost reprezentat prin dl. Comenescu, basadorul României pe lângă Sf. Scaun, ministrul Mocsony, secretarul de ambasadă reș și șeful bisericesc al ambasadei canonice Dr. Aloisiu Tăutu, pe cari Sfântul Părinte l-a primit, sâmbăta premergătoare audiență.

Minunata serbare dela Blaj

În după-meeza zilei încoronării din Blaj au dat, în sala de gimnastică a Liceului de băieți, o minunată serbare cu următorul program: 1. Imnul Regal-Imnul Papal, cântate de corurile Liceelor de fete și a Școlii Normale de fete și băieți. 2. Conferință teologică și zionistă de Păr. Prof. Dr. Ioan Vesa. 3. I.

pan „Roma” recit. de Nistor Doina, cl. IV
Lic. de fete. 4. a) Händel: Canto Domino b)
N. Pregio: Christus vincit, executate de corul
școlii Normale de fete. 5. Imnul Papal reci-
tate de Moldovan Maria cl. V. Lic. Comercial
de fete. 6. Cu noi este Dumnezeu, cântat de
corul Gimnaziului Industrial, 7. Rugăciune,
solo de voce cu acomp. de armonii executat
de L. Mihai cl. VIII. Lic. Comercial de băieți.
8. Păr. Gârleanu: „Preotul” recit. de Antoniu
Moldovan cl. VIII Liceul de băieți „St. Vasile
de la Măre”. 9. Imnul Sfântului Părinte, execu-
tat de corul Academiei Teolog. 10. Imnul
Regal cântat de întreaga asistență.

Iuliu Maior.

Declarațiile dui ambasador Petrescu-Comnen despre Papa Pius XII.

— Am avut marea onoare de a fi primit
azi dimineață la ora 12 împreună cu d. mi-
nistrul Mocsoni și personalul ambasadei în
audiență privată de către noul Suveran Pontif.
Prea Sfântul Părinte s'a exprimat în cu-
vinte deosebit de calde cu privire la M. S.
Regele Carol al II-lea și la poporul românesc.
De altminteri, în cursul vieții mele am avut
onorul să fiu coleg Sfântului Părinte când
era nuntiu apostolic la Berlin. Mai târziu, între
anii 1930-1932, am întâlnit pe Sfântul Părinte
la Roma în calitate de subsecretar de stat al
Vaticanului, în vremea când eu reprezentam
România ca ministru plenipotențiar. Astfel,
astăzi sunt cu atât mai fericit cu cât repre-
zintă pe Suveranul meu și poporul românesc
pe lângă Sfântul Părinte, de care mă leagă
atâtea amintiri și pentru care am o admirație
și un respect deosebit.

Noul Papă e, într'adevăr, nu numai un
om de înaltă cucernicie, dar posedă o intelli-
gență și o cultură deosebită. Nu odată l-am
auzit vorbind în discursuri de o înaltă con-
cepțiune filozofică și literară în limbile latină,
franceză, germană, engleză și italiană, într'o
formă impecabilă, și aceasta fără a se servi
nicăieri de o notă scrisă. Același lucru în lim-
bile spaniolă și portugheză.

Alegerea noului Papă poate să fie soco-
tită ca un act fără precedent, căci pentru
prima dată în istoria papalității s'au întrunit
într'un conclave toți cardinalii în viață din lu-
mea întreagă. Alegerea s'a făcut într'o singură
zi și după cum se afirmă, cu unanimitatea
voturilor.

Alegerea Suveranului Pontif a fost pri-
mită pretutindeni cu satisfacțiune și toți acei
care îl cunosc sunt încredințați că biserica
catolică are în fruntea ei un mare Papă.

Din „România” Nr. 283-1939.

Ce reprezintă Sfânta Liturghie?

Sfânta Liturghie e un mister, sau mai
bun spus, o taină sfântă. În chipuri și sim-
boluri e înfățișată întreaga viață a Domnului
inclusiv împăcarea noastră cu Dânsul și par-
ticiparea noastră la darurile ce le-a îngăduit
oamenilor.

Cine știe ce înseamnă binecuvântarea
preotului, cu mâna, nu se mai ferește de bi-
necuvântarea lui, ci merge idesea și o cere,
căci mâinile preotului sfințit sunt niște ca-
nalar, prin care se revarsă darul sfințitor.
Sunt ca niște țuburi, prin care se scurg un-
dele vie ale harurilor, care în Biserică, ca
într'un mare rezervor, se află depozitate la
îndemâna credincioșilor.

Cine știe, ce înseamnă a pomeni numele
unui suflet la proscomidie, când preotul își
pregătește jertfa, acela vine-va tot ce are de
prisos, numai pentru a subveni spre a fi veșnic
pomenit acolo. Cine știe, câte suflete se sal-
vează din chinuri, prin aducerea sfinței jertfe
liturgice lui Dumnezeu, acela nu poate odihni
nici un minut.

contribue, la săvârșirea ei zilnică. Dacă a
putea omul în trup, să vadă lucrurile înfricoșate
ce se petrec în biserică în timpul sfintei Li-
turghii, ar cădea cu fața la pământ și ar
striga întocmai ca Isala: „O ticălosul de mine!”

Dacă i s'ar da omului putere supranatu-
rală, ar putea vedea în momentul prefacerii
și a sfințirii darurilor, însăși cele trei fețe
dumnezești, stând pe sfântul Altar, ca pe un
tron ceresc. Ar vedea Altarul, plin de glorie
lui Dumnezeu, de sfinții îngeri, de heruvimi
și de serafimi și ar vedea focul dumnezeiesc,
în care intră preotul care sfințește.

Mulți din neștiință și din îndrăzneală,
sau din îndelicateță conturbură acest mare
act cu vorbiri, cu șoapte, cu tropăituri de pi-
cioare, mutându-se din loc în loc, cu intrarea
până și în dumnezeiescul și sfințitorul Altar,
chiar în timpul dumnezeieștii jertfe. Alții trec
fără reverență pe dinaintea sfântului Jertfelnic,
ca și cum ar trece pe dinaintea unei mese
ordinare; îndrăznesc să se atingă de ea, când
acela e tronul de foc al dumnezeului. — În
legea veche, atunci când David a transportat
chivotul Domnului dela Aminadav, trecând
prin aria lui Nahor, bolii cari erau înjugăși, au
cârlit carul în care era chivotul sfânt, și a-
sesta era să se prăvălească, să cadă. Atunci
Oza, un fiu al lui Aminadav, a întins mâna să
sprijinească chivotul; dar neîntinzându-l preot
sfințit, s'a mâniat Dumnezeu pe el și l-a ucis
acolo lângă sticlă momentan. Și acolo nu era
decât chivotul cu tablele legii; dar pe altarul
creștin, e însuși corpul Domnului, corpul și
sângele Său cel atât de sfânt!... Teme-te, o
creștine, înfricoșază-te și de singura privire!...
Dă cinste celor sfinte a lui Dumnezeu și Dum-
nezeu te va sfinți și pe tine?

Stăi în timpul dumnezeieștii Liturghii la
locul tău obișnuit, în reculegere și mare luare
aminte. Preotul a intrat la proscomidie. El a
intrat în peștera din Betleem. Tot ce face el
acolo, corespunde, cu cele ce s'au petrecut la
Nașterea Domnului. Preotul a dat binecu-
vântarea de Liturghie. El și-a deschis șle și
altora porțile împărăției Cerurilor. Ascultă pe
îngeri cântând, auzi laudele ce le aduc în cor
Dumnezeului: Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare.

Foița „UNIRII POPORULUI”

Cântee

Cucule cu păr pe cap
Du-te'n pădure de fag,
Și fă-ți struț*) de floricele
Și-i du peană mândrii mele,
Și i-o pune în ferestruică,
Lângă pat unde se culcă.
Mândruța când s'o scula
Cu ochii de pană o da
Și din gur' o cuvânta:
Să trăești bade, badiță,
Mi-ai trimes peană, peniță
Să trăești bade, badișor,
Mi-ai trimes peană de dor.

— Dorule, de unde vii,
Dela Cluj, dela Sibii,
Și de mândra ce mai știi?
— Știu, bine că-i sănătoasă,
Șade'n fereastră și coasă,
Și la lacrimi știu că varsă
De face tântân'n casă.
Fântână cu trei izvoare

*) flori adunate pentru a se împodobi ceva.

Cine-o bea din ea . moară,
Să beie dușmanii mei
Să crape inima'n ei
Să beie dușmănițele
Să le crepe gurile.

Culesse de **Olimpiu I. Barna**
din com. Maieru jud. Năsăud

Patima proceselor

Trăiau odată doi frați cari moșteni-
seră dela tata lor o turmă de oi. Dar în
loc să trăiască în pace, ei se certau
mereu, căci aveau o fire pornită spre veș-
nică gâlceavă. Nu se înțelegeau la nimic
și de multeori se băteau pentru lucruri
cari nu erau vrednice nici să fie spuse.
Până la o vreme au dus-o cum au dus-o,
dar în sfârșit nu s'au mai învoit de loc.
Unul voia să ducă turma la dreapta, altul
la stânga. Au ajuns la împărțirea turmei.
O oaie mie, una ție. Dar numărul oilor
fiind fără soț, cearta s'a pornit din nou
pentru oaia asta. Unul dintre ei cerea s'o
taie numai decât și să împartă carnea,
celălalt stăruia să n'o taie până ce va fi
lână pe ea bună de tuns și să împartă
dintâi lâna.

— Bine, zise cel dintâi, să n'o tăiem.
Dar eu vreau să tundem oaia chiar astăzi,
căci vreau să-mi fac sfori pentru opinci.

— Ba să mă ierți, răspunse celălalt.
Cine Dumnezeu tunde oile de pe-acum!
S'asteptăm cu tunsul până la vremea lui.

— Ce-mi pasă mie când tund alții
oile! Eu tund oaia când îmi place mie!

— Oaia ta! Par'că e și oaia mea, și
oaia mea o tund când îmi place mie, nu
când le place altora.

— Atunci eu tund partea mea! Iar
tu tunde-ți partea ta când vrei!

Cel ce nu voia s'o tundă s'a impo-
trivit. Dar pe când lipsea dela stână, ce-
lălalt a tuns jumătate oaia. Când s'au în-
tâlnit seara, s'au luat din nou la ceartă
pentru partea tunsă.

— De ce-ai tuns partea din dreapta?
Era a ta? M'am învoit eu să tunzi partea
asta? Trebuia să ne înțelegem care parte
o vreau eu și care tu!

Dar asta n'a fost nimic. A doua zi
oaia, împinsă de vânt, a căzut într'o pră-
pastie. S'au scoborit după ea și au găsit-o
moartă.

— Tu ești de vină, că ai tuns oaia.
Uite-o, a înghețat de frig, că ai tuns-o
prea de vreme.

— Ba tu ești de vină, că n'ai tuns-o!
I-s'a incurcat vântul în lâna și a luat-o cu
el! Dacă era tunsă, nu o ducea vântul!

— Ba atunci ar fi dus-o mai lesne

Înte fără de moarte.. Al văzut intrarea preotului în triumf purtând sfânta Evanghelle; aceea înseamnă că a venit Domnul în lume și-a făcut apariția. Preotul a ieșit singur din Altar, dar acum intrând, el nu mai e singur, el e însoțit de mii de ingeri. Ingerii au intrat cu el, în altar spre a-l ajuta și acompania în lucrul său. Nici un locușor nu mai este liber în Altar. Tot locul e cuprins de ingeri. Acum puterile Cereștii împreună cu preotul lucrează, în foc și lumină. Ce dureros ar fi să turbure această lucrare vreun om cu a lui intrare și ieșire, cu a lui vorbă, fle chiar și în șoaptă, căci acum toată grăia cea lumească trebuie să o lepădăm.

Preotul iese cu sfintele Daruri. Mare moment liturgic... Se aduce în triumf victima, care vine singură la junghiere. Ingenunchi, o omule, văzând pe acela care merge să se junghie victimă în locul tău... Apropie-te, atinge-te cu sfințită, șoptește-i nevoile, durerile... El îți va câștiga grațiile și va satisface pentru păcatul tău.. Ce înseamnă intrarea mare? Înseamnă intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim. — După cum atunci Isus se aducea în triumf, pentru ca să fie jertfit. De cum intră în Altar, îndată ușile se închid, perdeaua se trage și ascundere se face. Isus a fost prins, și închis, dat pe mâna celor răi...

Incepe crezul, pe care noi îl spunem cu toată convingerea, pentru că în acel timp Petru se lapădă și apoi se căește amar. Dar îndată ușile împărătești se redeschid și preotul înalță în fața credincioșilor aducând în mâinile sale sfânta cruce pe Isus, al suferinței. Ecce homol = Iată omul! Preotul binecuvântă poporul cu semnul suferinței lui Hristos în amintirea acestui moment dureros. Își ridică ochii și inima în sus, și înțelegând ca și Isus, voia Tatălui Cereștii, primește și îmbrățișează cu căldură crucea și pornește spre Golgota. După el ușile se închid, perdeaua se trage. Cele ce au să urmeze sunt prea dureros de văzut.. Isus urcă Calvarul în sudorile morții... „Luați mâncăți“... se aud cuvintele... ele nu sunt ale preotului, ci ale lui Isus însuși... Apoi urmează tăcere.. Isus e răstignit între doi tâlhari iar sângele lui curge gălă, din ranele din mâini și din picioare... „Beți dintru acesta toți“... se aude din nou glasul Mielușelului lui Dumnezeu... O înfricoșată scenă!.. O înfricoșat moment!.. Preotul se roagă, adoară, își frânge inima și chiamă lucrarea Sfântului Spirit, ca să sfințească aceea lucrare a sa și să desăvârșască ceea ce nu ar fi încă desăvârșit în lucrarea cea mai presus de puterea omenească. Și oferă lui Dumnezeu întreagă lucrarea cu de toate și pentru toate în acest moment Isus, pe cruce se sfârșește în chinuri. El își dă sufletul... „săvârșitu-s-a... În acel moment perdeaua se trage, căci *cata-petizma bisericel s'a rupt în două de sus, până*

c'ar fi fost mai ușoară! Dar tu ești de vină, că de-ar fi fost netunsă, ar fi stat mai cumpănită în fața vântului. Așa, a luat-o vântul, că era mai ușoară pe partea ta cea netunsă. Nu vezi că partea asta a și căzut pe pământ.

Altă bătaie. În stârșit au ajuns la judecată și s'au părțit cu mare zgomot de guri. »O, — o! strigară judecătorii — ce caz interesant!« Și începură judecătorii și advocații să răsfoiască prin cărțile lor și văzând, ce soi de oameni sunt acești frați, au tot răsfoit și-au îndelungat procesul un an și doi, până ce frații au rămas fără oi și fără lână!

G. Coșbuc

jos. Înțineri mare se făcu, preotul aduce nori de tămâie. Și iată prin aceste vizituri sfâșietoare, chipul dulce și suav al mamei durerilor, al Mamei Domnului, stând sub cruce, îndurerată, dar resemnată, pentru că moartea Fiului ei, era să fie învierea și salvarea multora. Și noi o cințim cu cântări... Cuvine-se cu adevărat.. Apoi urmează cele ale înmormântării și în momentul când preotul ridică sfânta pâine, cu cuvintele: „să luăm aminte, sfințele, sfinților“,... corpul lui Isus este ridicat de cruce și scoborit în groapă. Atunci preotul frânge trupul în patru și ia particula Is., pe care o pune în potir; ceea ce arată că Isus s'a scoborit în iad cu sufletul, ca să deslege pe cei legați. După aceasta preotul se împărătește. Iar momentul chiar al împărăteșiei, atât a preotului, în parte, cât și a credincioșilor, mai pe urmă, e momentul strălucitei învieri; de aceea și zice preotul în taină troparele învierii, adunând micile particule și punându-le în potir.

Apa fierbinte are două simboluri: istorice înseamnă pogorrea sfântului Spirit, iar teologicește ardoarea, sau căldura sfinților propovăduitori ai credinței. După împărăteșia mirenilor, preotul se întoarce cu particula rămasă în potir și depunând-o pe sfânta masă, pronunță de trei ori cuvintele „Inalță-te peste ceruri Dumnezeu“... adevărat e momentul când după binecuvântare, Isus s'a înălțat la ceruri.

Preotul înalță potirul zicând: „Totdeauna, acum și pururea“ și se întoarce la proscomidie, unde le depune. După citirea rugăciunii amvonului el se prezintă din nou în fața potirului, unde este încă Isus și ca și un rob devotat stăpânului său, dă raportul în cuvinte ce au următorul sens: Părinte-s'a Doamne, din partea mea, lucrarea la care Tu m'ai chemat... și l-se închină cu mulțumire, apoi întorcându-se, dă și din partea sa ca preot o binecuvântare poporului și face înclierea, urând tuturor cele bune și câștigarea cererilor prin aducerea acelei jertfe și amintiri prin rugăciunile Preasfintei și a tuturor sfinților.

Cam acestea le poate vedea un credincios în lucrul cel înfricoșat al Jertfei Liturgice. Viața, patimile, moartea și învierea Domnului nostru Isus Hristos, prin care câștigăm atât de mari daruri, că însuși ingerii s'ar bucura să le primiască.

Arhim. Teodosie Bonteanu

O veche tradiție reluată

Ziua de 3/15 Maiu, amintirea măreței adunări dela 1848, când Românii întregului Ardeal au scuturat lanțurile iobăgiei, a fost prăznuită în Blajul românesc întotdeauna cu mare însuflețire.

După vremurile de aspră și vitregă stăpânire steină, această sărbătoare a ajuns o sărbătoare națională a întregului neam românesc. Era totodată și o sărbătoare a școlilor din Blaj, la care veniau școlari din toate părțile Ardealului și din Vechiul Regat.

Imprejurările au făcut însă ca aceste frumoase serbări să nu se mai poată ținea, și în anii din urmă ziua de 3/15 Maiu a rămas să fie prăznuită numai la Blaj, de profesorii și școlarii lui.

Această frumoasă tradiție va fi reluată iarăși. Conducătorii școlilor blăjene au hotărât ca ziua de 3/15 Maiu să fie prăznuită, anul acesta, din nou în forma veche. Vor lua parte la aceste serbări cuiburi de străjeri, dela toate școlile de băieți din țară. Ei vor veni în grupuri de câte 6 sau 12, sub conducerea unui profesor și vor dormi în corturi pe Câmpia Libertății.

Serbările vor ținea două zile. În ziua întâia, 14 Maiu, vor fi întreceri între școlari, la sărit, alergat, aruncarea cu greutățile; iar a doua zi se vor desfășura serbările propriu zise.

Ai căpătat bumbac?

— Nici poveste, am venit a treia oară și nici acum încă nu a sosit. —

Astfel de vorbe auzi tot mereu între oamenii de pe sate, fiindcă lucru mai arzător ca țesutul nu este acum.

De obicei la această gazetă scriem pentru popor. De data aceasta scriem în interesul poporului, dar ne adresăm celor ce se ocupă cu distribuirea bumbacului, Centralei Cooperativelor.

În toate județele, la aceste oficii plin de oameni și prin stradă, așteptându-ți să-le dea bumbac. În unele părți am auzit, chiar că ar fi intrat cu forța în magazie.

Lipsa de bumbac la timp produce multe năcazuri și neajunsuri. Am întâlnit om care a venit dela o depărtare de 25 km cu straița'n băț care-mi spunea:

— Am mai fost de două ori fără asta și acum o săptămână mi-a spus că m'a trecut în tablou, dar azi când am venit eram șters.

Înțelegem gândul bun ce l-au avut conducătorii noștri, să dea bumbacul prin aceste oficii, căci e mai ieftin, dar trebuie știut, că a se da bumbacul la timp e o cerință tot atât de însemnată ca și aceea de a se da ieftin.

Un domn îmi spunea într'o zi: — Nu-i nimic dacă vine bumbacul mai târziu, că-i țes femeile la vară.

Numai cine nu cunoaște felul cum sunt aranjate lucrurile la sate, poate vorbi astfel. Femeile de pe sate își fac socoteala, cam în felul următor: — La primirea postului de Paști, sau chiar mai repede bag rășboiul în casă, pun atâtea mosoare, atâtea păpuși și atâtea numărături și până la Dumineca Floriilor să fie gata să nu-l țin și pe sărbători în casă ca pe un hambar.

Oamenii știu cu toții, că atunci când dă mugurul la salcă, atunci dă și la vie. Iar atunci trebuie să lași totul și să o desgropi și să o legi, căci altfel de se mai întâmplă să mai vie și o vreme călduroasă, apoi la legat cad căpușele (mugurii) pe jos, cum cad boabele de struguri la cules. Mai ales în regiunile noastre a Târnavelor, unde via este izvorul de câștig cel mai însemnat, trebuie să fii cu mare atenție la lucrul ei și să-le faci toate la timp.

Apoi încă să țevi până la vară, cum zicea domnul meu, vai de loc. Vara se țese pânura și apoi slabă femeie e aceea care face vara lucrul de primăvară. Deci fiecare lucru la vremea sa, căci altfel întârzie tot lucrul și de multe ori pierzi, cum am zis mai sus, la vie, de nu-s vrednice douăzeci de câștiguri la bumbac.

E drept că bumbacul e ceva mai ieftin acum, dar omul încă nu ar vrea să piardă în altă parte.

Cum s'ar zice: »Ce câștigi la potirul la vamă« și apoi »Nu cunoști hasna din pagubă«.

Găsiți „UNIREA POPORULUI“

A murit primministrul țării

Marți dimineața ne-a venit din străinătate o veste tristă și de jale. În orașul Cannes, de pe coasta însorită și în primăvară a pământului francez, s'a stins din viață I. P. S. S. Patriarhul Dr. Miron Cristea, președintele guvernului român. Boala care l-a cercat în vremea din urmă a fost neiertătoare pentru trupul lui slăbit de boală și povara anilor și, luni noaptea în spre marți dimineața, și-a dat obșteacul sfârșit.

I. P. S. S. Patriarhul este cunoscut tuturor cetățitorilor noștri pentru înaltele lui funcții pe care le-a avut în Statul Român. A fost patriarhul bisericii ortodoxe românești și în anul din urmă și ministru președinte al țării. Într-o vreme a făcut parte și din Înalta Regență, așa că a ajuns la treapta cea mai înaltă pe care o poate ajunge un om.

Viața lui a fost o viață de necontenită muncă și înălțare pe treptele măririlor acestei lumi. A porait și el de jos, din mijlocul poporului pentru care a trăit și muncit. S'a născut la 18 Iulie 1868, în comuna Toplița Română, din părinți țărani fruntași. De mic copil a fost sortit de către părinții și nașul său pentru slujba preoțească.

Școala primară a început-o în satul său de naștere și a terminat-o la Bistrița. Tot acolo, la Sași, a făcut și primul an de liceu, trecând apoi la liceul din Năsăud.

În toamna anului 1887 după luarea baccalaureatului intră în seminarul teologic din Sibiu, pentru a se face preot. În 1890 este numit învățător la Orăștie. Încă din acești ani se face cunoscut prin scrierile sale la aproape toate gazetele de pe atunci. Cunoșcându-l mișcările lui însuși, mitropolitul Sibiului îl trimite să studieze mai departe literele și filosofia la Budapesta. În anul 1895 se înrolează la Sibiu și este numit secretar al consistoriului mitropolitan. După 7 ani se călugărește în mănăstirea Hodoș Bodrog de lângă Arad, iar la 4 Decembrie 1909 este ales episcop al Caransebeșului.

În timpul de asuprire și suferință a luat și el parte la toate luptele de desrobire a Românilor ardeleni. Ia parte și la vestita adunare de la 1 Decembrie 1918, unde s'a hotărât unirea tuturor Românilor și face parte dintre aceia care au înmănat M. S. Regelui Ferdinand actul unirii.

După întregirea cea mare, în 1919, este ales mitropolit primat al României, iar în 1925, mitropolla ortodoxă română de la București fiind ridicată la rangul de patriarhie, ajunge patriarh.

În Februarie 1938 primește de la M. S. Regele încredințarea de-a forma guvernul pe care l-a și prezidat până la moarte.

Țara, care l-a văzut în toată viața sa ridicându-se atât de sus și luptând pentru binele și fericirea ei, îi spune un creștinesc „Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în vecl pomenirea lui!”

Vestea morții primului ministru, I. P. S. Patriarh Miron, a coborât jale mare în întreaga țară. Pretutindenea au fost puse steaguri naționale ceruite, în somn de doliu și jale pentru neamul românesc, iar în biserici s'au făcut slujbe pentru odihna sufletului celui dus.

Sâmbătă 11 Martie, rămășițele pământești ale celui dintâi patriarh ortodox român au fost aduse în țară. De la graniță, în toate gărilor, până la București, trenul cu sicriul celui mort a fost întâmpinat de numeroase delegații de popor cu preoți în frunte. Era doar cel din urmă drum pe care prim ministrul Miron Cristea îl mai făcea prin țară, care i-a fost atât de dragă odată.

La București, în gara de Nord, au venit în întâmpinarea trenului mortuar ministrii țării, mitropoliții și episcopii bisericii ortodoxe.

Sicriul a fost coborât din vagonul mortuar de preoți și jandarmi și'n tânguitoare și jalnice cântări de prohod așezat în salonul gării. Acolo a rămas apoi toată noaptea, până duminică după amiază. În toată vremea la căpătâiul lui au veghiat preoți, călugărițe și jandarmi.

Duminică după amiază, sicriul cu rămășițele pământești a fost dus în biserică Patriarhiei, unde a stat până în ziua înmormântării.

Înmormântarea s'a făcut Marți, 14 Martie, în biserică Sfintei Patriarhii, fiind de față M. S. Regele, Marele Voievod Mihai, membrii guvernului și delegați din toate părțile țării.

După slujba religioasă săvârșită de un sobor de arhierii, au urmat cuvântările, apoi sicriul a fost ridicat pe umeri de preoți, purtat în jurul bisericii și coborât în criptă pentru odihna de veci.

Ziua înmormântării primului ministru a fost zi de jale și doliu pentru întreaga țară.

neva cu peană măiestră, un fel de Lupeanu-Molin, ca să rămână însemnată pe răbojul acestui orașel atât de mare pentru neamul românesc.

Avem în sfârșit pompieri, pompieri pricepuți și anume pregătiți, apă însă, cu ce să stângă un foc ce s'ar isca, nu avem! Iar până n'avem apă, n'au ce face pompierii! Că de ar fi chiar năzdrăvani, numai eu pompele, fără de apă, — că noi nici apă de spălat nu avem — nu știu zău eu cum l-ar stânge. —

Întăia însă că pompierii din Blaj au stins și fără apă focul iscat, luni (6 Febr.) noaptea spre marți, la Tipografia noastră. Au muncit cu adevărat frumos, așa că în câteva minute au îndușit focul, care a nimicit motorul, cu care se mânau mașinile, precum și sute de clișee (de pe cari se tipăresc chipurile), împiedecându-ne să apărem la vreme.

Laudă pompierilor-soldați!

Întăia împărtășanie a copilașilor dela școala de stat din Blaj

Minunata sărbătoare ce le-a pregătit-o Reuniunea Femeilor Române Unite din Blaj și darurile împărțite

Într'un sîer de înălțătoare cucernicie s'a desfășurat la Blaj, duminică în 12 Februarie, duioasa serbare a primei sfinte împărtășanii, pe care copilașii școlii primare de stat din Blaj au primit-o sub ochii plini de fericire și înlăcrimați ai părinților lor.

Slujba religioasă, oficiată de părintele paroh gr. cat. Dr. Eugen Popa, a început mângăietoare, în liniștea plină de credință a capelei, în care, copilașii așteptau cu sufletul plin de fericire și nerăbdare, venirea blândului Isus în lăcașul curățit al inimii lor. Făceau o impresie nespuse de frumoasă fețele acelea trandafirii, în care ochii jucau ca niște pietrii scumpe, scilpitoare, și hănițele lor albe ca și sufletele lor umpleau încăperca simplă a capelei cu o veselie sărbătorească și plină de farmec. Și când glasurile lor nevinovate s'au înălțat tremurătoare spre cer, într'o cântare sfântă de laudă și de pregătire sufletească, un fior a cuprins pe toți cei de față și, din ochii mamelor mișcate, lacrimile s'au scurs încet .. una câte una. Lacrimi de fericire și de bucurie.

Clipita cea mai frumoasă sosise și, după o dovadă de credință a copiilor și o predică plină de convingere a părintelui, nevinovatele vlăstare s'au apropiat îmbujorate și rânduite în ordine frumoasă. În minutul acela, fiecare din sufletele lor curate, era o catedrală plină de măreție a împăratului Hristos.

Slujba terminată, copilașii s'au îndreptat sglobii și plini de fericire spre o clasă, în care membrele Reuniunii Femeilor Rom. Unite din Blaj, în frunte cu dna E. Hopârteanu, prezidenta Reuniunii, i-au primit ca niște mame duioase, îndreptându-i spre o masă mare, în fața căreia copilașii au rămas fermecați la vederea portocalelor trandafirii și a darurilor bogate. Era o atenție care a atins plăcut, atât sufletul copiilor, cât și al părinților de față, și în sufletul fiecărei mame și în ochii fiecărui copil se putea ceti o mulțumire caldă adusă acestei Reuniuni creștine, plină de atâta bunătate, de o putere de muncă neistovită și de o milă creștină și adânc înțelegătoare.

Avem pompieri la Blaj!

Acest articol l-am scris duminică în 5 Martie seara. Întă ce scriam în aceea seară:

De mult mă tot pregătesc să scriu despre pompierii dela Blaj, dar n'am ajuns. Într'o bună zi, trecând prin piața Inocențiu Micu Klein, am văzut, la o poartă din preajma Primăriei, plimbându-se un soldat cu pușca ținută ca de pază. L-am întrebat, ce păzește aici. „Suntem pompieri, Părinte”. — „Pompieri?” — „Da”. — „Dumnezeu să vă ajute”, și am plecat mai departe.

Adecă Blajul are pompieri în regulă!

Pe vremuri elevii erau pompierii în acest orașel.

Îmi aduc aminte că în 1912, când am venit profesor la Blaj, a izbucnit un foc la „Vulcanul”. Eram prefectul Internatului Preparandial (Școlii Normale). Îndatăce am auzit buciul lui Rudi baci, că pe atunci cu acela se dădea semnul de foc, am plecat cu toți elevii în spre „Vulcanul” și în câteva minute am stâns focul. Și ce mândri

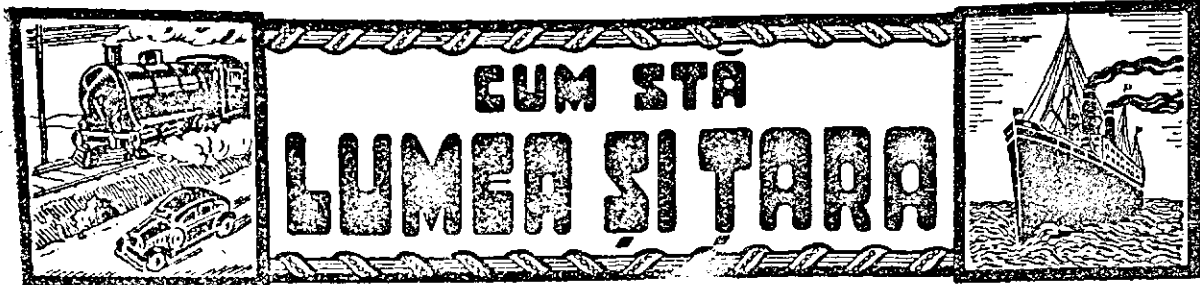
eram! Toată lumea ne bătea pe umeri și ne preamărea.

Erau pe atunci și pompieri la Blaj, așa-numiții pompieri voluntari (de bună voie), dar până să se trezească, să se îmbrace și să-și pună ceacăul la cap, noi stinsesem focul.

În cursul războiului apoi Ungurii ne-au desființat și pompierii voluntari, că — vezi Doamne — aceia agită în adunările lor împotriva ideii de stat maghiar.

Și de atunci sculele cele scumpe ale pompierilor rugineau prin cele șoproane ale Primăriei, iar în caz de foc tot elevii și țărani din Blaj-sat ori din Hulă stângeau focul, cu apa ce se afla în în buțile-cară din fața lui Rudi baci, subprimarul sau primjuratul orașelului Blaj, care ședea toată ziua cu pipa în gură în fața casei sale de pe strada lungă, față-n față cu strada plăcintelor.

De acum avem deci și noi la Blaj pompieri ca oamenii. Și cu aceasta s'a mai pierdut una dintre vechile îndeletniciri ale foștilor elevi ai Blajului, pe cari n'ar strica să le descrie ci-

Noul prim-ministru al țării — România Stăpâna Dunării — Ce se mai petrece în Spania — Turburări în Palestina

Noul prim-ministru al țării

În urma morții primului ministru I. P. S. Dr. Miron Cristea, M. S. Regele a numit în acest loc de grea răspundere pe dl. Armand Călinescu. Noul prim ministru al țării mai conduce ministerul de interne și al apărării naționale.

România stăpână la gurile Dunării

Un act de mare însemnătate a fost înscris în zilele trecute la București. Prin acest act România a ajuns stăpână la gurile Dunării.

După o veche înțelegere făcută acum 80 de ani, deplina stăpânire la gurile Dunării și în tot lungul acestui râu mare o avea un comitet al țărilor europene, Comisiunea Europeană a Dunării. Această comisiune veghea ca drumurile pe apele acestui râu să fie întotdeauna libere și negoțul să se poată face în voie.

În August 1938, prin o înțelegere făcută la Sinala, Anglia și Franța s'au învoit ca România să fie stăpână acestui râu, de acolo de unde curge pe pământ românesc și până la vărsarea lui în mare. O parte din drepturile pe care le avea Comisiunea Europeană a Dunării trec acum în seama Statului Român. Italia, care ne-a arătat în vremea din urmă multă prietenie, s'a învoit și ea la aceasta. Germania s'a alăturat și ea acestor țări și miercuri a semnat înțelegerea prin care România este recunoscută ca stăpână la gurile Dunării.

Germania a ocupat Cehoslovacia

Cehoslovacia nu mai este. Turburările mari din vremea din urmă au dus la sfârșirea acestui stat și marți noaptea trupele germane au intrat în Cehia. Președintele Cehoslovaciei dl. Hacha a pus soarta poporului și țărilor cehe în mâinile dlui Hitler. Guvernul din Praga a dat ordin ca nimeni să nu se împotrivească armatelor germane, așa că miercuri întreaga Boemia și Moravia (ținuturi care aparțineau Cehoslovaciei) au fost ocupate și alipite la Germania. Slovaci s'au declarat ca stat independent, rămânând însă sub protecția Germaniei.

Partea de miazăzi a fostei Cehoslovacii, adică Ucraina Carpatică a fost ocupată de Unguri.

O nouă ciocnire la granița ruso-manciuriană

De multă vreme Japonezii și Rușii nu se prea au bine. Nu se înțeleg asupra unor ținuturi din Asia și pentru asta sunt într-o necontenită ceartă. Din această cauză la granița Manciuriei, între trupele rusești și japoneze se întâmplă ciocniri destul de dese.

Mal în zilele trecute un regiment de soldați ruși în grup de

Înlăturarea guvernului din Spania bolșevică

Spania bolșevică se găsește în ajunul căderii ei. După cucerirea orașului Barcelona, biruința generalului Franco este asigurată. De altfel bolșevicii au început să ducă tratative de împăcare cu naționaliștii. Guvernul bolșevic, condus de Negrin a fost răsturnat și în locul lui s'a format un guvern de militari în frunte cu generalul Miaja. Vechii comuniști au încercat în mai multe rânduri să turbure lucrurile, au fost oprți însă repede de noul guvern.

Ce se mai petrece în China

Despre luptele din China aproape că nu se mai vorbește acum. Războiul din Spania cu biruințele răsunătoare ale generalului Franco și celelalte întâmplări mari, prin care a trecut lumea în vremea din urmă, au aruncat o umbră peste frământarea războiului de acolo.

Japonezii continuă înalțarea în partea de miazănoapte a provinciei Kiangsi. Trupele lor au izbutit să înconjure 60.000 de soldați chinezi și au pus stăpânire pe orașul Haicou.

Turburări sângeroase în Palestina

Săptămâna care s'a dus a fost una dintre cele mai sângeroase dela începutul turburărilor în Palestina.

Au fost omorâți 50 de Arabi, 6 Evrei și un polițist englez, iar răniți au fost 35 de Arabi și 10 Evrei. În ciocnirile dintre Arabii răsculați și trupele de soldați englezi au mai pierit încă 25 de Arabi.

Pe linia Halfa-Lidda Arabii au făcut să se răstoarne un tren, iar la Iafaht au omorât doi Evrei.

Ca răspuns la toate aceste omoruri, Arabii din Palestina au făcut greva generală. La Ierusalim toate magazinele au fost închise. Sunt temeri că Evreii nemulțumiți de hotărârile statului dela Londra vor încerca să facă noi omoruri. Arabii le vor răspunde atunci prin atacuri și mai puternice.

Vizita ministrului Italiei la Varșovia

Vizita pe care ministrul Italiei, contele Ciano a făcut-o în Varșovia, capitala Poloniei a fost urmărită cu multă luare aminte de aproape toate țările Europei. Se știe de toți că ministrul Italiei nu îl caută pe polonezii acasă la el, numai de flori de măr. În această vizită contele Ciano voia să câștige Polonia de partea Italiei, când aceasta se va ridica și va cere colonii.

Polonezii i-au făcut o primire frumoasă și toate întâlnirile dintre ministrul italian și ministrul Poloniei au fost cât se poate de prietenești. Cu toate acestea n'a făcut prea multă ispravă. Polonezii, deși au făgăduit Italiei tot sprijinul lor, atunci când ea va cere colonii, totuși n'au dat nicio asigurare și garanție contelui Ciano. Polonia întregă este

împărțită în două tabere, dintre care una este de partea Germaniei și a aliaților ei, iar cealaltă împotriva Germaniei.

Călătoria dlui Gr. Gafencu în Polonia

Dl. Grigorie Gafencu, ministrul de externe al țării noastre, a plecat în vizită oficială la Varșovia. Această călătorie este făcută, pentru a întări și mai mult legăturile noastre cu Polonia.

Vineri trecută dl. Gafencu, însoțit de un grup de gazetari, a sosit pe pământul Poloniei. Primirea care i-s'a făcut, prin orașele pe unde trecea a fost o primire sărbătorească. Varșovia, capitala țării a așteptat în săbătoare vizita ministrului român. După câteva zile dl. Gafencu s'a întors în țară.

Cuvântarea dlui Goering

Mareșalul Goering a rostit din prilejul „zilei aviației militare germane”, o mare cuvântare, în care a preamărit puterea Germaniei de astăzi. O altă cuvântare, asemănătoare acestei, a rostit dl. Goering, în ziua când s'a sărbătorit puterea aviației germane. În amândouă cuvântările mareșalului a arătat însemnătatea avioanelor într'un război și cât de bine este pregătită Germania de luptă. Cuvântarea a avut un mare răsunet mai ales în Anglia și Franța care simt că Germanii, vorba aceea cam bat șeaz.

Pentru dreptatea poporului indian

Gazetele englezești scriu că Gandhi, șeful naționaliștilor indieni, a făcut o nouă încercare pentru a câștiga drepturi pe seama poporului său. El a început în săptămâna trecută un post lung, hotărât să nu mai ia nimic în gură, până când nu i-se va face dreptate poporului indian. Aceasta este hotărât s'o ducă până la moarte. Zilele trecute i-s'a făgăduit tot ce a cerat, și de atunci dl. Gandhi mănăcă din nou.

A murit văduva vestitului comunist Lenin

La sfârșitul lunii Februarie a murit dna Vadeata Krup. kala, văduva vestitului șef bolșevic Lenin. Soțul ei fiind acela care a bolșevizat Rusia și unul din cei mai mari șefi comuniști, ea a fost în mare cinste la bolșevici. Arderea trupului ei s'a făcut în noaptea de 1 spre doi Martie. În semn de deosebită cinste față de ea, cei mai mari conducători bolșevici, în frunte cu Stalin, au făcut de gardă la căpătâiul ei după ce a murit.

A învățat până a murit. Studentul Luncă Iosif dela universitatea din Cluj, înscris la Facultatea de Drept, mai avea să dea un examen, ca să fie șeful absolvent al Facultății. Era orfan de război, om necăjit, fecior de țaran. Examenul era să-l dea miercuri 8 Martie înainte de amiază. Bietul Luncă a învățat de câteva luni într'una, zi și noapte. În noaptea de marți spre miercuri a învățat în frig toată noaptea până dimineața la patru. Atunci s'a simțit rău și i-a sculat pe ceilalți studenți din cameră ca să-l fie de folos. Aceștia, văzându-l atât de slăbit, au plecat cu el la Clinică. Ajungând cu el la porțile Clinicii, bietul Luncă Iosif a murit pe brațele colegilor săi. Văzându-l mort, au chemat numai decât pe malcă-să din comuna Rechițoarea jud. Caraș, apoi s'au dus și au strâns bani din toate părțile și i-au dus trupul acasă, în satul de naștere. N'am mai auzit un astfel de caz interesant, să învețe cineva până a murit, cum apăsă bietul Luncă Iosif.

Numărul acesta apare cu mare întârziere, de o săptămână, din cauza focului care a nimicit motorul cu care se mânau mașinile Tipografiei Seminarului. Până s'a adus un nou motor și s'au reparat mașinile stricate și ele de dogoarea focului, Tipografia n'a putut lucra. Chiar și la tipărirea numărului de față mașinile au trebuit să fie învărtite cu mâna de muncitori, ca acum 20 de ani, când nu se foloseau motoarele. De aci înainte vom apărea din nou regulat și poate chiar mai tute cu ceva, fiind acum mașinile bine reparate și puse în rând.

Cerem cuvenitele scuze cetitorilor noștri.

Nu se mai dau amânări la plata dărilor. Ministerul de finanțe a hotărât ca de acum înainte să nu se mai dea nimănui amânări dela plățile dărilor. S'a adus această hotărâre, deoarece țara are lipsă de bani și fiindcă cel mai mulți cari nu-și plăteau la vreme dările nu erau dintre oamenii săraci și nevoiași, ci dintre cei bogăți și cu stare, cari ar fi putut plăti.

Fugjidanii la Palestina. În zilele trecute un grup de 500 jidani, veniți din Germania, au plecat din portul Constanța către Palestina. Gazetele scriu că este vorba de o sporire a plecării Evreilor în Palestina, în urma ordinului dat de conducerea Evreilor din toată lumea, pentru a putea face față unei răscoale arabe.

Isprava unui bețiv. Beția numai la bune nu te duce. Cel stăpânit de această patimă își năpăstulește familia sau face fapte, de pe urma cărora apucă a bună seama pe drumul ocnel și al pușcăriei. Cele mai multe omoruri au fost săvârșite într'un moment de uitare, la un ceas de beție, după câte un chef strașnic. O astfel de întâmplare nenorocită s'a petrecut nu demult, în comuna Dealul Neicului din județul Patna (Moldova). Locuitorul Ion Cloran din această comună era un om liniștit și de treabă, când era treaz. Cum apuca însă să guste mai blajnor din băutară, se schimba și la fire și la năravuri. La beție își bătea și chinula femela și copiii. Vineria trecută a făcut, împreună cu un prieten al său, săteanul Ion Șelaru, și cu nevasta acestuia, un chef strașnic. Beția a ținut, ca'n vremurile bune, două zile. La sfârșitul chefului Ion Cloran s'a luat la ceartă cu nevastă-sa, pe care a

bătut-o și a legat-o în lanțuri. Supărat apoi că tovarășii săi de beutară și chef ținuseră parte nevastei lui, i-a luat și pe ei la bătaie. Pe săteanul Ion Șelaru și pe nevasta acestuia l-a lovit cu un hârleț în cap până l-a lăsat în nesimțire. După această ispravă bețivul și-a luat copilul de acasă și a fugit de acasă ascunzându-se într'o casă părăsită din vîlle satului. N'a putut sta însă multă vreme ascuns, căci oamenii legii i-au dat de urmă și acum își va lepăși necegetata lui faptă în temniță.

Un porcar mâncat de porcii pe cari îi păzea. O întâmplare aproape de necrezut s'a petrecut, nu de mult, în comuna Fărcaș, din județul Satu Mare. Porcarul satului a fost mâncat de porcii pe cari îi păzea. Într'una din zilele acestea săteanul Gheorghe Crainic era la câmp cu turma de porci a satului. Voind, să abată un vier, acesta infuriat s'a repezit la el și trântindu-l la pământ, a început să-l muște de față și degât, umplându-l de sânge. La vederea sângelui și a cârnii înșăngerate, s'au aruncat asupra nenorocitului porcar și ceilalți porci, sfășindu-l într'un chip îngrozitor. Auzind strigătele de ajutor ale porcarului, mai mulți săteni au alergat la locul nenorocirii și au împrăștiat turma de porci. Nenorocitul paznic n'a mai putut fi scăpat cu viață. După câteva minute a murit în chinuri groznice.

Iubiți pe dușmanii voștri! Această poruncă a Mântuitorului Isus nu puș-o în practică surorile catolice dela marele spital din Lyon (Franța), primind în spitalul lor 300 de soldați roșii din Spania, răniți în războaiele din urmă. Soldații roșii, cari au dărâmat bisericile și omorât episcopi, preoți, călugări și călugărițe, sunt îngrijiți de călugărițele catolice!

Un fiu își omoară mama, fiindcă aceasta nu i-a dat întreagă averea. În comuna ungurească Tîpori, din apropierea Lugojului, s'a întâmplat un înflorător omor. Plugarul Ioan Janel, în vîrsta de 45 ani, și a ucis mama, pentrucă aceasta nu voise să i treacă averea pe numele lui. În vremea din urmă între mamă și fiu erau necontentite certuri din cauza averii. Supărată, bătrîna și-a dat feciorul în judecată și a cerut îndepărtarea lui din casă. Judecata i-a dat dreptate și Ioan a trebuit să plece din casa mamei sale și să plătească și cheltuielile de judecată. Primind înștiințarea de plată, Ioan Janel s'a dus la mamă-sa și i-a dat mai multe lovituri în cap, cu un fier de măcinat zahăr, lăsând o într'un lac de sânge.

† **Dr. Gheorghe P. Văleanu**, absolvent de teologie, avocat, fost deputat, fost senator, fost redactor, director de fabrică, decorat cu: Ordinul Ferdinand I. în gradul de ofițer, Vulturul României în gradul de ofițer și Medalia Peleș, a adormit în Domnul joi în 9 Martie la ora 4 dim. în al 50-lea an al vieții și al 15-lea al căsătoriei, fiind împărțit cu

sfințele taine. Rămășițele pămîntești au fost așezate spre vecinică odină, Vineri 10 Martie orele 15, din casa mortuară Str. Iuliu Maniu 4, în cimitirul român unit. Il deplîng jainica soție, o fiică și mamă-sa îndurerată. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

† **Virgil Stanciu**, v.-protopop onorar, parohul Doștatului, a trecut la cele vecinice, după suferințe îndelungate, împărțit cu Sf. Taine, duminică 12 Martie, la ceasurile 16 în anul 61 al vieții și 36 al preoției. Osemintele pămîntești au fost așezate spre vecinică odihnă în cimitirul din Doștat, în 14 Martie 1939, la ceasurile 14. Adormitul în Domnul a fost tatăl profesorului dela Blaj Virgil Stanciu. — Fie-i somnul lin și pomenirea vecinică.

† **Benedict Viciu**, notar pensionar în Sîncraia de Mareș, s'a stîns, după o lungă și grea suferință, în ziua de 27 Februarie 1939, în etate de 97 de ani. Inmormântarea a avut loc Miercuri, 1 Martie 1939, orele 13, petrecându-l la groapă cei trei feciori, un frate și numeroși nepoți și nepoate. Fie-i țărina ușoară și memoria binecuvîntată!

Aviz

Banca „PATRIA” s. a. din Blaj, închiriază pe data de 1 Aprilie 1939, un local de cafenea, restaurant și hotel, denumit „CENTRAL”, situat în Blaj str. Regina Maria colț cu str. Regele Ferdinand, împreună cu tot aranjamentul și inventarul necesar.

Inchirierea se face pe 1 sau doi ani, în urma expirării contractului cu vechiul chiriaș.

Cei interesați să se adreseze Direcțiunii, cu oferte scrise.

(1168) 1-2 Banca „Patria” s. a. Blaj

Cassa de păstrare din Iernut S. A. Iernut

în lichidare

Inscris în Reg. Bancar sub No. 15-1935.

Convocare

Domnii acționari ai Băncii Cassa de Păstrare din Iernut S. A. Iernut în lichidare sunt convocați la *adunarea generală ordinară* care va avea loc în localul Băncii din Iernut în ziua de 2 Aprilie 1939, orele 12 a. m., iar dacă în această zi nu s'ar întruni numărul necesar de acționari sau acțiuni pentru aducerea hotărârilor valabile în ziua de 23 Aprilie 1939 în acelaș local și oră, avînd următoarea *ordine de zi*: 1) Raportul lichidatorului și Comitetului de cenzori. 2) Aprobarea bilanțului și a contului de profit și pierdere încheiate pe ziua de 31 Decembrie 1938. 3) Descărcarea lichidatorului și comitetului de cenzori.

1169 (1-1)

Lichidator: Laszlo Ioan

„PATRIA” institut de credit și economii s. a. Blaj

CONVOCATOR

P. T. Domnii acționari ai băncii „PATRIA”, institut de credit și economii s. a. Blaj, se învită cu onoare — în sensul § 13 și următorii din statute — la

a LIII-a adunare generală ordinară

care se va ține, Miercuri 5 Aprilie a. c., orele 16, în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul consiliului de administrație, raportul comitetului de cenzori, bilanțul și darea absolutului.
3. Distribuirea beneficiului net.
4. Stabilirea remunerației pentru membrii comitetului de cenzori.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1939.
6. Intregirea comitetului de cenzori cu mandat pe 2 ani și alegerea alor 5 cenzori supleanți pe acelaș termen.
7. Eventuale propuneri.

Domnii acționari cari doresc a participa la adunare, sunt rugați să depună la cassa institutului ori la Administrația Centrală Capitulară Blaj, acțiile și eventual documentele de plenipotență, până la 3 Aprilie ora 12.

Blaj, 13 Martie 1939.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE**ACTIV****BILANȚ ANUAL LA 31 DECEMBRIE 1938****PASIV**

1. Cassa:					1. Capital social				10.000.000
a) Numerar efectiv			163.430		2. Fonduri de rezervă:				
b) Disponibil la B. N. R. și C. E. C.			9.578	173.008	a) Rezervă legală		64.000		
2. Disponibil la bănci:					b) Rezervă statutară		236.000		
a) In țară				45.373	c) Alte fonduri (I. M. Moldovan)		100.000	400.000	
3. Portofoliul de titluri:					3. Fonduri de amortizament:				
L. Titluri românești:					a) Pentru creanțe dubioase			400.000	
1. Cu venit variabil	val. nom.	val. reală			4. Diferende de curs nerealizate la portofoliul de titluri				94.030
a) acții cotate la bursă	266.500	262.210			5. Fond de pensii al funcționarilor				1.250.000
b) acții necotate la bursă	719.100	247.100	509.310		6. Depuneri spre fructificare				
4. Efectele fondului de pensie	1.356.500		339.425		1. Depuneri noi:				
5. Plasamentul Fondului de rezervă					a) Cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător		248.905		
a) Efecte publice garantate de Stat	83.000		43.260		2. Depuneri vechi:				
6. Portofoliul de scont					a) Reduse prin aranjament		12.324.014	12.572.919	
1. Plătibil în țară:	in portof.	Reesc. B.N.R.			7. Creditori				
a) Cambii fără garanții	53.700	401.300	455.000		1. Din țară:				
b) Cambii cu acop. ipot.	106.060	5.768.200	5.874.260	6.329.260	a) Creditori reduși: sold neexigibil		578.315		
Total	159.760	6.169.500			b) Creditori noi: Imprumut la Stat		500.000	1.078.315	
Din care în suferință:					8. Angajament de reescompt				
7. Debitori:					In țară:				
Din țară:					1. Curente				
a) Debitori fără garanții			2.176.759		a) La B. N. R.		6.169.500		
b) Debitori garantați cu ipotecă			4.041.000	6.217.759	2. In conversiune				
8. Creanțe în conversiune conf. L. 7. IV. 1934.					a) La B. N. R.		5.021.672		
a) In portofoliu			13.855.637		b) La alte bănci		100.939	5.122.611	11.292.111
b) Reescomptate la B. N. R.			5.021.672		9. Conturi diverse				95.995
c) la alte bănci			100.939	18.978.248	10. Conturi transitorii				31.792
9. Imobile:					11. Beneficiu net				211.035
a) Pentru uzul propriu			1.500.000						37.426.197
b) Alte imobile			3.000.000	4.500.000					
10. Mobilier				35.000					
11. Conturi diverse				214.738					
12. Conturi transitorii				40.816					
				37.426.197					

CONTURI DE ORDINE

1. Cauțiuni statutare	700.000	1. Deponenți de cauțiuni statutare	700.000
2. Efecte comerciale în gaj	1.560.950	2. „ „ efecte comerciale în gaj	1.560.950
3. Depozite de titluri în păstrare	189.550	3. „ „ ipoteci	17.996.700
4. Ipotecă	17.996.700	4. „ „ titluri în păstrare	189.550
	20.447.200		20.447.200

DEBIT**Contul de profit și pierdere****CREDIT**

1. Cheltuieli de administrație:				1. Dobânzi încasate:			
a) Salarii			228.900	a) dela portofoliul de scont		145.300	
b) Diverse			151.757	b) dela debitori		269.960	415.260
2. Impozite și taxe				2. Comisioane încasate			51.821
				3. Venitul portofoliului de titluri: cup. exigibile			41.327
3. Dobânzi plătite:				4. Venitul imobilelor			281.535
a) La depuneri			2.118	5. Incasări din creanțe amortizate			46.310
b) La reescompt			110.826				
4. Beneficiu net			211.035				
			836.253				836.253

Blaj, din ședința Consiliului de Administrație ținută la 13 Martie 1939.

Director: **Muntean**
expert-contabil

Pentru contabilitate: **I. Gabriș**

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: **Dr. Victor Macavei**

Dr. George Borșan

Augustin Folea

Victor Pop

Marius Peculea

S'a văzut de noi și s'a găsit în consonanță cu registrele societății.

Blaj, la 13 Martie 1939.

COMITETUL DE CENZORI:

Președinte: **Dr. Nicolae Marcu**
expert contabil

Iuliu Maior

Iosif Bucur